

Bireysel emeklilik sisteminden 10 yıllık süre dolmadan çıkılması durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-62030549-120-808763
Tarih	30.06.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-120-808763

30.06.2025

Konu : Bireysel emeklilik sisteminden 10 yıllık süre dolmadan çıkılması durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgi : 12.06.2024 tarihli 2724143 sayılı özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; bireysel emeklilik istemine ilk olarak 31/3/2006 tarihinde düzenlenmiş olan bireysel emeklilik sözleşmesi ile dâhil olduğunuz, buna ek olarak 2015 ile

2018 yıllarında düzenlenmiş farklı sözleşmelerinizin de bulunduğu, 2018 yılında düzenlenmiş olan bireysel emeklilik sözleşmesini iptal ettirmek istediğiniz ancak iptal nedeniyle elde edeceğiniz irat tutarına uygulanacak tevkifat oranının belirlenmesinde dikkate alınacak sürenin tespitinde, sisteme ilk giriş tarihinizin mi yoksa ilgili sözleşmenin başlangıç tarihinin mi dikkate alınacağı hususunda tereddüt hâsıl olduğu anlaşılmış olup konuya ilişkin Başkanlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*Tarifi*" başlıklı 75 inci maddesinde;

"Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkül sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradidir.

Kaynağı ne olursa olsun aşağıda yazılı iratlar menkul sermaye iradı sayılır:

...

16. "*Bireysel emeklilik sisteminden;*

a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.),

c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.)."

hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun "*Vergi Tevkifatı*" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (16) numaralı bendinde ise 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından vergi tevkifatı yapılacağı belirtilmiş olup söz konusu tevkifat oranı, Bakanlar Kurulunun 12/1/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararnamesinin eki Kararda değişiklik yapan 6/9/2012 tarihli ve 2012/3571 sayılı Kararı ile;

- On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı için % 15,

- On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı için % 10,

- Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı için ise % 5

olarak tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, bireysel emeklilik sözleşmelerinin sonlandırılması durumunda ilgili emeklilik şirketi tarafından yapılacak toplu ödemenin içerdiği irat tutarına uygulanacak tevkifat oranının tespitinde, sözleşme sahibinin ne kadar süreyle sistemde katkı payı ödemiş olduğu, emeklilik hakkı kazanıp kazanmadığı ve sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılıp ayrılmadığı önem arz etmekte olup bu hususların her bir emeklilik sözleşmesi için ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği tabiidir.

Buna göre, 2018 yılında akdedilmiş olan bireysel emeklilik sözleşmenizin sonlandırılması durumunda sonlandırma tarihi itibarıyla söz konusu poliçe kapsamında on yıldan az süreyle katkı payı ödemiş olduğunuzdan, ilgili emeklilik şirketi tarafından tarafınıza yapılacak toplu ödemenin içerdiği irat tutarı üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (16) numaralı bendinin (a) alt bendi uyarınca %15 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

